

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. I. Quid, & Quotuplex sit Cambium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

Q U Æ S T I O VI.

De Cambiis .

EXaminabimus primo, Quid, & Quotuplex sit Cambium? Secundo, Quid ferat Cambium minutum? Tertio, Quid Cambium locale? Quarto discutiemus conditiones a Pio V. requisitas ad Cambium locale. Demum, Quodnam sit Cambium ficcum, & Usurarium?

ARTICULUS I.

Quid, & Quotuplex sit Cambium?

I. Cambium est Permutatio lucrosæ pecunie pro pecunia diversa, sive quoad materiam, sive quoad pondus, sive quoad locum.

II. Campsor tradens pecuniam Campsario, non transfert illius dominium, nisi sequatur traditio alterius pecunie facta a Campsario.

III. Dividitur Cambium in verum, & fictum, seu ficcum; in Minutum, & Locale, quod etiam triplex est.

IV. Quodnam dicatur Cambium Custodia?

V. Ut taxetur pretium iustum Cambiorum, attendenda præsertim est translatio, & affectuatio pecunie, ac proinde distantia locorum, & periculum viarum, necnon copia, aut inopia Campsorum, & Campsarium.

Idem sonat Cambium, ac Permutatio rei pro re; Cambire enim, & commutare sunt synonyma; Verum Cambium stricte sumptum definitur, quod sit *Permutatio lucrosa pecunie pro pecunia diversa*; sive sit diversa quoad materiam, sive quoad pondus, sive quoad locum, &c.; Aliqui cum Cajet. reducunt Contractum Cambii ad emptionem, & venditio-

nem; nam pecunia præsentis emitur pecunia absens, (eo quod absens potest habere rationem mercis) tum ratione materiæ, quia melior est, vel deterior; tum ratione commoditatis conservandi, vel transportandi, vel numerandi; tum ratione distantie localis: Alii reducunt Cambium ad Contractum locationis, & conductionis operum: Alii ad Contractum permutationis, itaut sit species permutationis pecuniam pro pecunia permutare, esto id fiat ex intentione lucri.

II. Petes, an Campsor dans pecuniam Campsario transferat illi dominium per traditionem?

Respondeo non transferre dominium absolute, sicut transfertur in mutuo, sed transferre sub conditione, quod Campsarius tradat aliam pecuniam; nam usque ad secundam hanc traditionem non habetur perfecta permutatio. Ubi notandum, officium Campsoris vetitum esse Clericis, quibus prohibetur negotiatio.

III. Porro dividitur Cambium, Primo in Verum, seu Reale, & Fictum, seu Ficcum. Verum est, quando sine ulla simulatione habetur permutatio, & solutio pecuniæ. Fictum est, quando finguntur mitti literæ campsoriæ, ut alibi fiat solutio, quamvis revera aut non mittantur literæ, aut non fiat alibi solutio, sed in eodem loco; Unde pro dilatione alicujus hebdomadæ ad restituendam pecuniam accipitur lu-

erum; quod est proprie mutuuum, & usura: Dicitur tale Cambium siccum, quia caret titulo ad lucrum, & sic caret humore ad fructificandum.

Dividitur secundo in Minutum, & Locale, seu per literas; Minutum est permutatio pecuniæ diversæ speciei, vel rationis, ut aureæ cum argentea, hujus cum ærea, numismatum majorum cum minoribus, arrosorum cum integris, antiquorum cum novis, patriorum cum externis, vetitorum cum legitimis, &c. Locale Cambium, seu per literas est, quando permutatur pecunia præsens cum absente, quod per literas fieri solet.

Hoc autem Locale Cambium tripliciter fieri contingit, Primo, si Campsor prior accipit pecunias a Campsario, ut ei illas restituat in loco distante; Secundo, si e contra Campsarius prior accipit pecunias a Campsore, ut illas ei restituat in loco distanti. Tertio, si Campsor tradit hic, verbi gratia Neapoli, pecuniam Campsario, quam postea recipiat hic etiam post recambium.

IV. Datur demum cambium custodia, quod est improprie Cambium, & consistit in hoc, quod Campsor, seu nummularius, vel trapezita, seu bancarius, vel depositarius custodiat pecunias apud se depositas; habetque rationem dati, & accepti, & paratus est semper restituere; Pro hac tamen custodia exigit aliquod lucrum, seu stipendium: Quia tamen regulariter non restituitur eadem ratio moneta, ideo talis custodia habet rationem Cambii, ut videre est apud Sal. dub. 20.

V. Universim circa omnia hæc Cambia notandum est ex Hurt. diff. 8., illud censeretur lucrum justum, quod vel lege taxatur, vel iudicio peritorum in officio; Qui, ut prudenter taxent, attendere debent ad peculiare titulos, & causas, ob quas in quolibet Cambio licitum est lucrum: Verbi gratia

in Cambio locali spectanda est translatio, & assecuratio pecuniæ, atque adeo advertendum ad distantiam localem, & ad viam, per quam fit translatio, cum hæc ad assecurationem pecuniæ pertineant: Et universim in quolibet Cambio attendenda est copia, vel inopia Campsorum, & Campsariorum, quia minus debet esse lucrum, quando est copia Campsorum; non secus ac quando est copia vendentium, minoris res valet.

ARTIC. II.

An Cambium Minutum ferat palliatam usuram?

- I. Cambium minutum fert pecuniarum permutationem cum lucro.
- II. Non est usurarium, si ex justis titulis lucrum consonum reportetur.
- III. Justis tituli sunt, Permutatio pecuniarum ex officio; Obligatio cambiendi; necnon commoditas, quæ datur Campsario cambiendo pecunias minutiones cum grandioribus.
- IV. Num famulus cambiendo pecunias domini, ipso inscio, possit sibi lucrum retinere?
- V. Est pariter justus titulus lucrum cessans, aut damnum emergens, sicuti etiam si dentur pecunia puriores, aut rariores.
- VI. Nequit pecuniam adulterinam pro vera expendere, qui illam pro vera accepit.

I. **C**ambium minutum regulariter est illud, in quo dantur pecuniæ grandiores pro minoribus, vel e contra, exigendo aliquid pro tali permutatione.

II. Utrum autem lucrum hoc sit usurarium? Respondeo cum communi negative, dummodo iudicio prudentium taxatum sit. Ratio est, quia pluribus